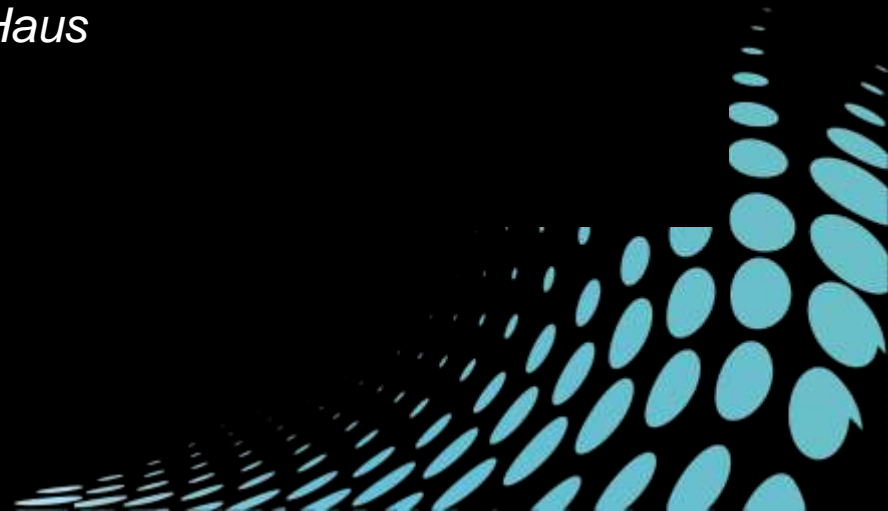

«Å høre til»

Tore K. Haus

§ 9 A-2 Hvilket vern gir opplæringsloven?

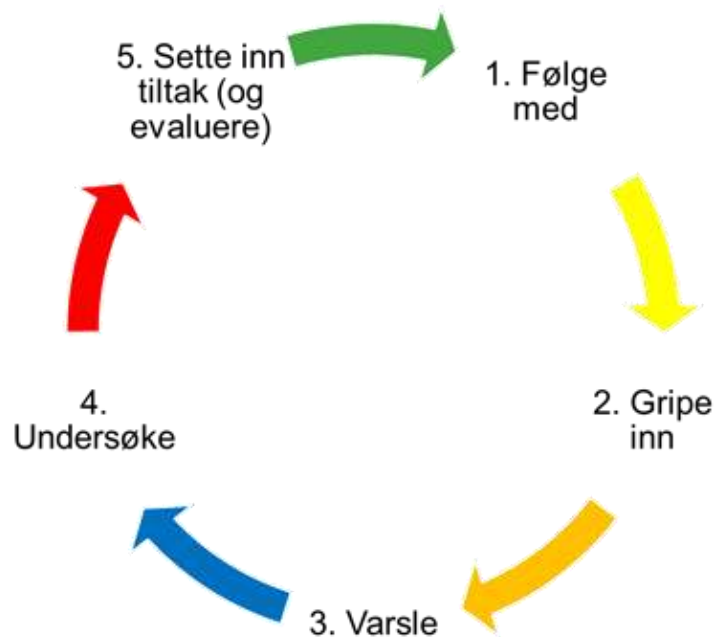
Alle elever har rett til å ha et **trygt og godt skolemiljø** som fremmer helse, trivsel og læring.

Det er elevenes **egen opplevelse** av hvordan de har det på skolen, som er avgjørende.

§ 9 A-4 Aktivitetsplikt i 5 deler

Formål:

Sikre at skolene handler raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen.

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

<https://vimeo.com/284901669>

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Fylkesmannens behandling av skolemiljø saker

Fylkesmannen ber om at skolen/skoleeier oversender følgende:

- Elevens aktivitetsplan
- Er eleven hørt? Elevens syn på saken.
- En beskrivelse av hvordan skolen har fulgt opp aktivitetsplikten (hvordan skolen har fulgt med, grepet inn, varslet, undersøkt og satt inn tiltak) i den aktuelle saken.
- Skolens og skoleeiers begrunnelse for de tiltakene som er valgt/ikke valgt.
- En redegjørelse med hvilke tiltak som er satt inn for andre involverte elever.
- Evt. annen dokumentasjon som kan belyse saken.

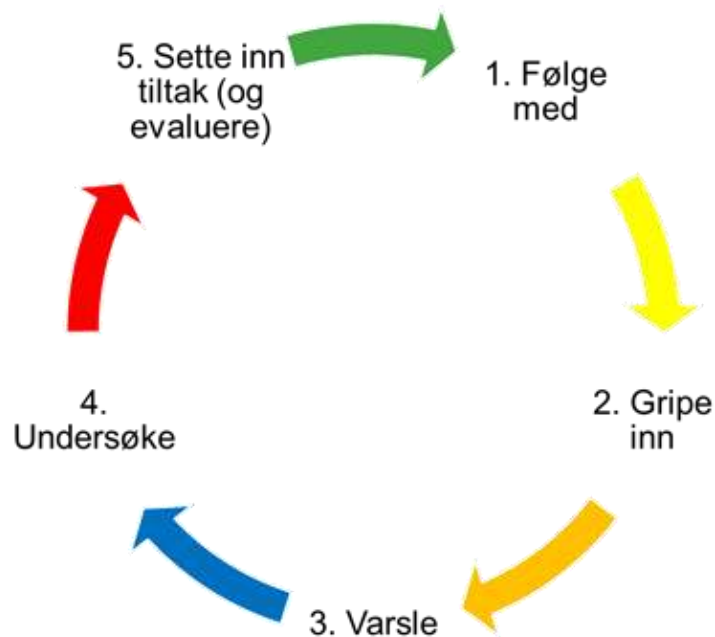

Skriver enkeltvedtak

- Vedtaket adresseres til eleven
- Kopi til skolen og skoleeier
- Skoleeier er ansvarlig for at vedtaket gjennomføres på skolenivå

§ 9 A-4 Aktivitetsplikt i 5 deler

Formål:

Sikre at skolene handler raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen.

Hva ser vi?

- Skolene gjennomfører Elevundersøkelsen
 - De følger opp med egne undersøkelser
 - Det gjennomføres observasjoner
 - Skolene øker voksentettheten når situasjoner er vanskelige for enkeltelever
-
- Lite dokumentasjon på hvordan skolen følger med

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Delplikt 2 – Gripe inn mot krenkelses dersom det er mulig

Hva ser vi?

- Få saker hvor voksne er til stede og ikke griper inn
- Foreldre og elever opplever i mange tilfeller at de ansatte på skolen ikke i tilstrekkelig grad er tilstede for å kunne gripe inn

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Delplikt 3 – Varsle rektor

Hva ser vi?

- Skolens kultur og innarbeide praksis tar tid å endre
- Mange varsler kontaktlærer
- Mange saker hvor rektor ikke er varslet til tross for at foreldre har sagt i fra til en ansatt på skolen
- Få saker hvor skoleeier er informert om saken før saken kommer til Fylkesmannen

Delplikt 4 - Undersøkelsesplikten

Handler ikke om å
fremskaffe og vurdere bevis
for eller mot at krenkelser
eller mobbing har skjedd!!

Hva ser vi?

- Mange forblir i undersøkelsesfasen
- Det gjennomføres mange (mange) samtaler
- Få saker hvor det undersøkes grundig nok elev-perspektivet og klasse-perspektivet

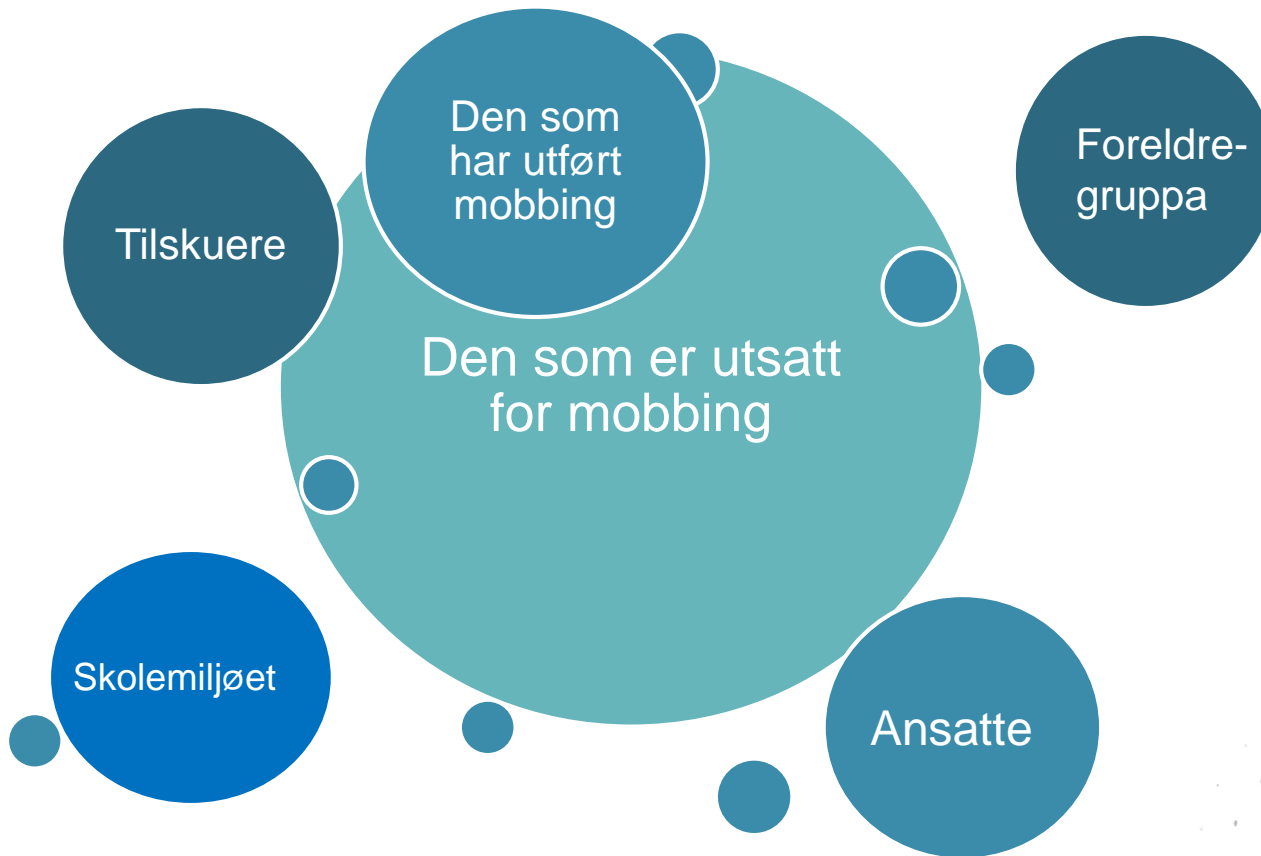

Undersøkellesfasen

- Høye krav til systematikk og dokumentasjon
- Lytte ut foresatte og elevene
 - Tilby emosjonell støtte
- Kartlegging av skolemiljøet
- Hensiktsmessig å dokumentere undersøkelser i aktivitetsplanen

Tiltak mot hvem?

Alexander Milov

Alexander Milov

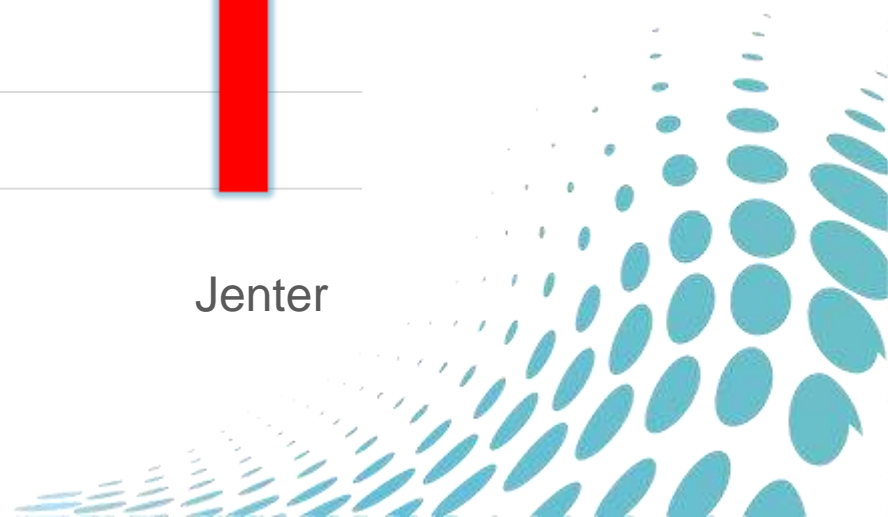
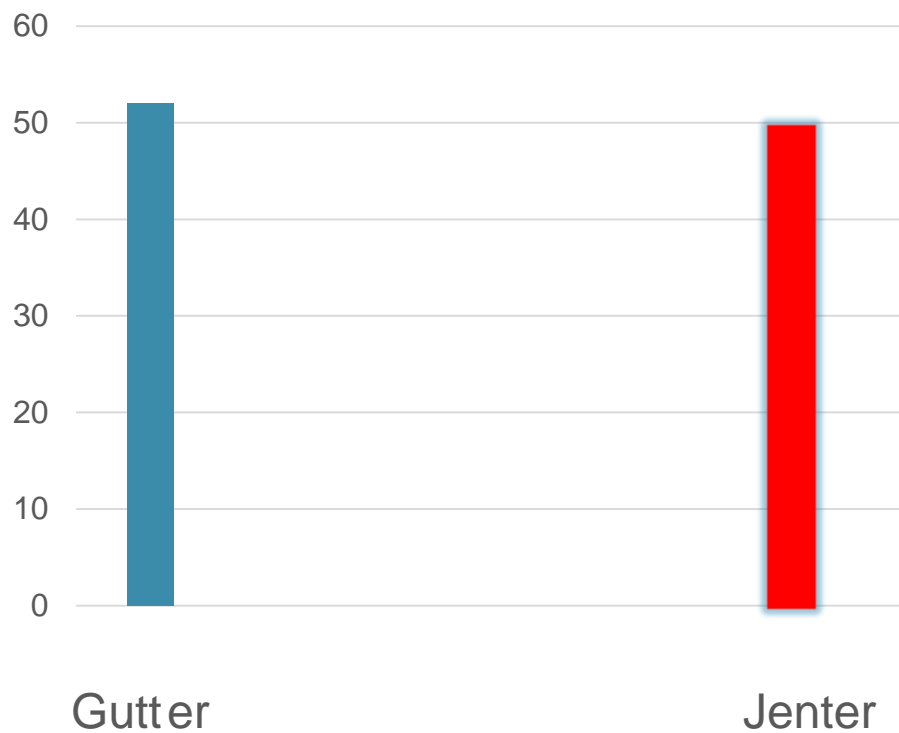
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Hva ser vi?

102 saker fordelt på kjønn

Fordeling av saker på skoleslag

§ 9 A-5 saker

- Fysiske krenkelser
- Diskriminering
- Forskjellsbehandling
- Uforutsigbarhet
- Manglende impuls kontroll
- Opplever å bli uthengt og mobbet foran andre medelever
- Manglende forståelse for elevens utfordringer
- Uforholdsmessige reaksjoner og sanksjoner

Fylkesmannens erfaringer – skolens håndtering

- Pågått over tid
- Flere henvendelser om samme sak
- Varslingsplikten er ikke overholdt
- Kartlagt skolemiljøet – ser utfordringer
- Sjeldent satt inn «synlige tiltak»
- Ingen aktivitetsplan
- Forskyver ansvaret over på klassen
- Kontaktlærerbytte
- Læreren blir tatt vekk fra klassen og/eller eleven
- Læreren slutter eller blir sykemeldt
- Foreldre eller elev melder saken til Fylkesmannen i etterkant

Skoler som sikrer at...

- Elevens stemme blir hørt
- Foresatte er involvert
- Skoleeier og kommunens støttetjenester er koplet på
- Lav terskel for å utarbeide en aktivitetsplan
- Tiltak blir iverksatt
- Tiltak blir evaluert
- En voksen på skolen har ekstra oppmerksomhet på eleven

Skoler som sikrer at...

- Elevens stemme blir hørt
- Foresatte er involvert
- Skoleeier og kommunens støttetjenester er koplet på
- Lav terskel for å utarbeide en aktivitetsplan
- Tiltak blir iverksatt
- Tiltak blir evaluert
- En voksen på skolen har ekstra oppmerksomhet på eleven

...lykkes best!

Tidlig innsats er en god investering

Å bli utsatt for mobbing øker risikoen for:

- nedsatt selvtillit
- ensomhet
- emosjonelle plager som depresjon og angst
- psykosomatiske problemer som for eksempel hodepine, magesmerte, ryggsmerte, kvalme, anspenhet og søvnproblemer
- selvmordstanker og selvmordsforsøk
- psykotiske symptomer
- posttraumatisk stress-symptomer
- atferdsproblemer og rusmiddelbruk

Faktorer som ser ut til å redusere risikoen for negative konsekvenser av mobbing:

- Gode familierelasjoner
- Sosial støtte fra jevnaldrende
- Et godt skolemiljø og gode relasjoner til skolens personale
- Å reformulere negative hendelser til noe positivt
- Selvregulering med tanke på aggressiv adferd

